

CZU [821.135.1(478).09:061.3]:027.52(478-25)=135.1

TOTUL E ALTFEL ȘI FLACĂRA CUVÂNTULUI DE GHEORGHE DONI, LANSATE LA BM „B.P. HASDEU”

*Elena TARAGAN,
șef sector, Secția studii și cercetări, BM „B.P. Hasdeu”*

Pe 15 martie 2026, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a avut loc o dublă lansare de carte. Este vorba de scriitorul Gheorghe Doni, cu antologia de poezii *Totul e altfel* și cartea de interviuri cu personalități notorii ale culturii române, *Flacăra Cuvântului*. Acest eveniment este „un al doilea botez” al cărților, volumele fiind lansate la Biblioteca Națională a Republicii Moldova, la 18 februarie 2026.

Toți oaspeții la eveniment au vorbit de o „discreție aristocratică” a protagonistului, care derivă din firea sa nobilă. Moderatoarea lansării, criticul literar Maria Pilchin, a spus despre autor că are o solidă cultură literară, de care însă nu face paradă, dar se află în mapa scriiturii lui. Maria Pilchin sesizează că, în modul său de a se raporta la lume, e un fel de tihnă a codrilor orheiieni, Gheorghe Doni fiind originar din zona aceasta. „Autorul este mai degrabă lucid, decât ludic. E rațional și atent cu lumea”, susține Maria Pilchin. Totodată, scriitoarea observă că în volumul *Totul e altfel*

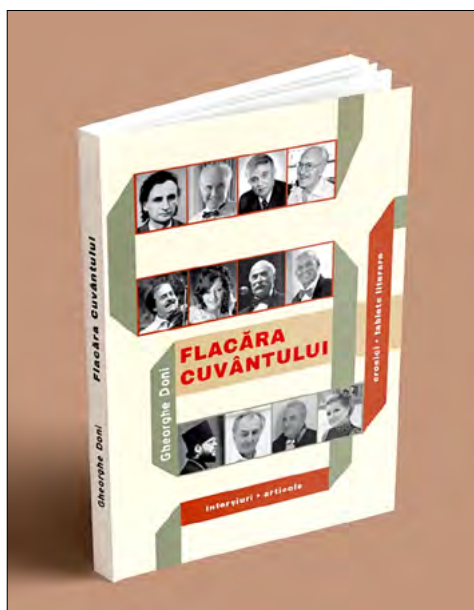

Gheorghe Doni dă dovadă de o abilitate de a-și intitula volumele, existând scriitori cu cărți foarte bune, dar care își ratează titlul. În volumul publicistic *Flacăra Cuvântului* avem interviuri, eseuri și alte schițe ideatice, unde există un evantai tematic, afirmă Maria Pilchin.

A luat cuvântul și cercetătoarea Ana Bantoș, doctor habilitat în filologie, care a susținut că Gheorghe Doni este un exponent prin excelență al culturii din Basarabia: „Cercetările de astăzi se fac la interferența dintre discipline. Până nu de mult, vorbeam despre interdisciplinaritate. Transdisciplinaritatea e dincolo de disciplină. Și la noi există un dialog permanent între publicistică și literatură. În cartea lui Gheorghe Doni avem interviuri realizate cu personalități de vază, autorul, în felul acesta, încercând să reconstituie un portret al intelectualului basarabean. Într-un trecut poate nu chiar atât de îndepărtat, intelectualii au fost risipiți, îndepărtați; această parte a poporului a fost, sistematic, eliminată. Poezia lor era metaforică, cifrată”. Ana Bantoș subliniază două

opțiuni la îndemâna scriitorului: etnocentrism sau deschiderea spre universalitate. O teorie interesantă ar fi aceea că intelectualii plecați din România anilor '60, care au ales calea exilului, au simțit necesitatea distanțării pentru (re)cunoașterea valorilor. Gheorghe Doni, în minunatele lui interviuri, reconstruiește istoria, susține criticul literar.

Ivan Pilchin, vicepreședintele Uniunii Scriitorilor din Moldova, a afirmat că autorul propune în antologia lui de poezie o privire panoramică asupra propriei creații, filtrată prin exigențele

timpului. Antologia conturează un profil uman confesiv (ascultarea lumii, ascultarea de sine), o revenire la sacru și la transcendent. Ivan Pilchin observă în poezia lui Gheorghe Doni o serie de versuri care fac referire la poezie, la *ars poetica*. În ceea ce privește *Flacăra Cuvântului*, aici descoperim mostre de dialog jurnalistic: „M-am regăsit în multe dintre tabletele pe care Gheorghe Doni le-a publicat în reviste și observ că nu și-au pierdut actualitatea și valabilitatea”, observă scriitorul.

Poeta Claudia Partole a afirmat că îl vede pe autor distant, oferindu-ne o poezie de o sensibilitate rară. Aici se găsesc frământări cotidiene, cărora Gheorghe Doni le dă o alură poetică. Autorul își îndreaptă privirea spre lucrurile care trebuie spuse. În ceea ce privește măiestria jurnalistică, Gheorghe Doni știe să provoace interviu, să-l predisună spre confesiune: „Anii sunt un reper, ca să nu rătăcim prin timp. Ai ajuns în clipa când ai ce culege, scriitura ta e tot mai profundă”, a afirmat Cludiei Partole.

Scriitorul Leo Bordeianu a subliniat faptul că Gheorghe Doni este printre puținii poeți care abordează teme religioase. Vorbește despre „spovedanie” ca despre o „acută terapie lăuntrică”. Gheorghe Doni creează la frontiera dintre lumea văzută și nevăzută, vorbind atât despre dimensiunea spirituală, dar și despre corporalitatea lucrurilor. Leo Bordeianu sesizează intensitatea cu care autorul se implică în actul artistic, frumusețea expresiei sale artistice.

Scriitorul Victor Prohin a remarcat prospețimea nealterată a textelor lui Gheorghe Doni, deși unele dintre ele au fost publicate acum 30-35 de ani: „E o carte care conține mult adevăr, în timpul în care la rampă a fost proza publicistică,” susține scriitorul.

Directorul BM „B.P. Hasdeu”, dr. Mariana Harjevschi a salutat cu bucurie dubla lansare de carte, semnalând un fapt important: cartea de interviuri a lui Gheorghe Doni vine ca o soluție pentru bibliotecari care participă la proiectul „1Lib1Ref”, completând cu date marea bibliotecă Wikipedia în ceea ce privește personalitățile locale.

Lansarea a inclus și lectura poeziei *Ars poetica* și a tabletei literare *Ecologistul* în interpretarea actorului de la Teatrul Național „Mihai Eminescu”, Valentin Zorilă, cel cu o voce „de metal și catifea” (Maria Pilchin).

În final, a avut loc un recital al autorului din creația sa poetică, în care am putut sesiza evantaiul său de teme și l-am văzut în postura de observator atent al lumii, de îndrăgostit și de apărător al valorilor.

Fotografii: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

CZU [[821.135.1+821.135.1(478)].09:061.3]:027.52(478-25)=135.1

LANSAREA CĂRȚII MEMORII. JURNAL. NOTE DE CĂLĂTORIE LA BM „B.P. HASDEU”

*Elena TARAGAN,
șef sector, Secția studii și cercetări, BM „B.P. Hasdeu”*

Pe 24 aprilie 2026, în Sala cu Coloane a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a avut loc un eveniment de o eleganță rară. Este vorba despre lansarea, în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, a cărții *Memorii. Jurnal. Note de călătorie* (Chișinău: Editura „Știința”, 2025, 490 p.), ediție îngrijită și completată de un amplu studiu introductiv de distinsul critic literar Eugen Lungu.